

**stichting
speciaal
onderwijs &
expertisecentra**

PROTOCOL VERZUIM LEERLINGEN SSOE

Vastgesteld Directeurenberaad
d.d. 10 januari 2023

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
1. GEORLOOFD VERZUIM	2
2. WAT TE DOEN BIJ OPVALLEND/ZORGWEKKEND ZIEKTEVERZUIM?	3
3. WAT TE DOEN BIJ ONGEORLOOFD SCHOOLVERZUIM?	3
4. OVERIGE VORMEN VAN THUISZITTEN	5
BIJLAGE	6

INLEIDING

Ieder kind in Nederland heeft recht op onderwijs, zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Eén van de speerpunten binnen passend onderwijs is dat de schoolbesturen die met elkaar verenigd zijn in een samenwerkingsverband, met elkaar passende ondersteuning creëren voor alle kinderen in het werkgebied van het samenwerkingsverband. Met de invoering van passend onderwijs is nog meer de nadruk komen te liggen op het voorkomen van thuiszitters. Wij willen schooluitval en thuiszitters zoveel mogelijk voorkomen en accepteren geen ongeoorloofd verzuim. Het uiteindelijke doel is om onze speciale leerlingen voor te bereiden op een voor hen zinvolle plek in de maatschappij.

Er zijn twee belangrijke 'voorlopers' (in zekere zin voorspellers) van thuiszitten:

1. Leerlingen die opvallend of zorgwekkend ziekteverzuimgedrag vertonen.
2. Leerlingen die ongeoorloofd verzuimen.

Dit uitgangspunt vormt de essentie van deze notitie; om thuiszitters te voorkomen is vooral nodig om ongeoorloofd verzuim en opvallend/zorgwekkend ziekteverzuim in een vroeg stadium te signaleren en hierop actie te ondernemen: preventie is hier het sleutelwoord. Het is voor u van belang te weten dat alle regelingen op het gebied van verlof algemene wettelijke regels zijn, die zijn vastgelegd in de Leerplichtwet 1969. Deze notitie richt zich met name op de taken en de verantwoordelijkheden van direct betrokkenen en de wijze van samenwerken: school, leerplicht, de samenwerkingsverbanden, zorgpartners, schoolmaatschappelijk werk, jeugdarts GGD, wijkteams e.d.

1. GEOORLOOFD VERZUIM

1.1 VERZUIM OP BASIS VAN EEN ZIEKMELDING

Als een leerling ziek is, dan is hij of zij geoorloofd afwezig (artikel 11, lid d van de Leerplichtwet). De school zal hiervan geen melding doen aan de leerplichtambtenaar, maar registreert de ziekmelding in de eigen administratie (leerlingdossier). Het secretariaat van de school draait maandelijks een overzicht op groepsniveau uit voor de teamleider. Op het moment dat het ziekteverzuim bovengemiddeld is, zorgt de teamleider ervoor dat deze leerling besproken wordt in het zorgteam en volgen er indien nodig acties (zie hoofdstuk 2).

1.2 VERZUIM OP BASIS VAN RELIGIEUZE VERPLICHTINGEN

Verlof op grond van religieuze verplichtingen is van toepassing bij vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging (artikel 11, lid e van de Leerplichtwet). In principe wordt hiervoor 1 dag per verplichting verlof gegeven.

1.3 VERZUIM OP BASIS VAN VERLEEND VERLOF

Vakantieverlof wegens de specifieke aard van het beroep van een van de ouders is verlof waarbij de jongere vrijgesteld wordt van geregeld schoolbezoek (artikel 11, lid f van de Leerplichtwet). Dit verlof kan slechts eenmaal per schooljaar worden toegekend voor maximaal 10 schooldagen. Ouders moeten aantonen dat zij alle schoolvakanties niet in staat zijn om een aaneengesloten periode van 14 dagen als gezin op vakantie te kunnen wegens de aard van het beroep. De directeur geeft wel of geen toestemming. Toestemming kan nooit worden verleend in de eerste 2 weken na de zomervakantie.

1.4 VERZUIM OP BASIS VAN GEWICHTIGE OMSTANDIGHEDEN

De directeur en/of leerplichtambtenaar kan op grond van 'gewichtige omstandigheden' (artikel 11, lid g) een buiten de wil van verzorger/jongere gelegen omstandigheid, een tijdelijke vrijstelling voor het geregeld schoolbezoek verlenen. De ouder dient hiervoor een verzoek in en toont aan welke gewichtige omstandigheden er zijn, waardoor de jongere de school tijdelijk niet kan bezoeken. Betreft de vrijstelling maximaal 10 schooldagen gedurende een schooljaar, dan beslist de directeur van de school. Betreft het meer dan 10 schooldagen, dan beslist de leerplichtambtenaar.

2. WAT TE DOEN BIJ OPVALLEND/ZORGWEKKEND ZIEKTEVERZUIM?

Het gaat hier om 'opvallend of zorgwekkend' ziekteverzuim, bijv. vaak in korte tijd, altijd op bepaalde dagen, er is geen medische reden (na onderzoek), maar sprake van onduidelijke redenen. Juist dit zijn signalen voor verder 'afglijden of uitvallen'. De teamleider signaleert op basis van de maandelijkse overzichten uit het leerlingdossier. De leerkracht signaleert op basis van eigen bevindingen en meldt bij de teamleider. De leerkracht neemt, teneinde meer zicht te krijgen op de ziekmelding, telefonisch contact op met ouders. Als dit niet het gewenste resultaat oplevert, wordt dit besproken in het zorgteam. Het zorgteam onderneemt de benodigde actie. Dit wordt vastgelegd in het leerlingdossier.

Bij het Managementteam (MT) en de Commissie van Begeleiding (CvB) wordt melding gedaan en desgewenst om advies gevraagd. De jeugdarts van de GGD kan verzocht worden nader onderzoek te doen naar de aard van het ziekteverzuim en hierin de juiste stappen te ondernemen. Indien noodzakelijk kan dan ook leerplicht worden ingeschakeld. School hoeft ziekteverzuim niet meteen te melden bij leerplicht. Tevens wordt gekeken of in het kader van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling, melding bij 'Veilig Thuis' aan de orde is. Deze melding wordt gedaan door de aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Acties naar externen, zoals de GGD of Veilig Thuis worden altijd met ouders besproken (bij voorkeur in overleg met ouders, indien niet mogelijk als mededeling).

3. WAT TE DOEN BIJ ONGEORLOOFD SCHOOLVERZUIM?

3.1 ONGEORLOOFD SCHOOLVERZUIM TOT 16 UUR BINNEN VIER LESWEEKEN (OVERIG VERZUIM)

Verzuim van minder dan 16 uur binnen vier lesweken, regelt de school zelf. Dit mag altijd gemeld worden bij leerplicht. Te laat komen is ook een vorm van ongeoorloofd afwezig zijn. School heeft een interne procedure om te handelen en te registreren in geval van ongeoorloofd schoolverzuim: Binnen onze (V)SO-school wordt dit door de leerkracht gesignaleerd en genoteerd in het leerlingdossier (onderwijs/absentie). Indien de leerkracht twijfelt over het type verzuim van een leerling, is er altijd overleg met de teamleider.

Ouders worden aangesproken op het ongeoorloofd verzuim en er wordt door de teamleider samen met ouders naar een oplossing gekeken. Een (korte termijn) oplossing kan zijn dat de leerling de te laat gekomen tijd inhaalt. Daarnaast maakt het secretariaat van de school elke maand een overzicht voor elke teamleider met frequent verzuim. Wanneer er sprake is van opvallend, regelmatig terugkerend verzuim, worden deze leerlingen besproken in het zorgteam, zodat tijdig een beroep kan worden gedaan op leerplichtambtenaar, jeugdarts, inspectie, schoolmaatschappelijk werk, wijkteams e.d. Gekeken wordt of door de aandachtsfunctionaris melding moet worden gedaan in het kader van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Uitgangspunt blijft dat school alert blijft op 'opvallend schoolverzuim'. Acties naar externen worden altijd in overleg met ouders gedaan en/ of medegedeeld aan ouders. In het leerlingdossier wordt hiervan een notitie gemaakt. Bij het MT en de Commissie van Begeleiding wordt melding gedaan en desgewenst om advies gevraagd.

3.2 ONGEORLOOFD SCHOOLVERZUIM VANAF 16 UUR

De procedure benoemd onder punt 3.1 is ook hier van toepassing. Ongeoorloofd schoolverzuim vanaf 16 uur moet echter altijd gemeld worden bij de leerplichtambtenaar.

3.3 LANGDURIG RELATIEF VERZUIM

Langdurig relatief verzuim betreft een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17, die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling. Indien de jongere zonder geldige reden meer dan 16 uur binnen 4 weken verzuimt, is er sprake van een langdurige verzuimer. Het gaat dus om leerlingen die niet over een vrijstelling van de inschrijfplicht (o.g.v. artikel 5, 5a of 15 van de Leerplichtwet) beschikken en ook niet zijn vrijgesteld van geregeld schoolbezoek (o.g.v. art. 11 van de Leerplichtwet).

Vanaf 1 januari 2017 is het verplicht om ongeoorloofd verzuim/langdurig relatief verzuim te melden bij DUO. Dit kan digitaal via het LeerlingAdministratieSysteem (LAS) naar het Verzuimregister. Dit wordt beheerd door DUO en meteen doorgegeven aan de woongemeente van de leerling. Deze melding wordt op school uitgevoerd door het secretariaat, of door een andere medewerker. Het secretariaat/ een medewerker van school geeft tevens de melding door aan het samenwerkingsverband. De teamleider bespreekt de leerling in het zorgteam. Er wordt nagegaan of er sprake is van achterliggende problematiek. Ouders worden aangesproken op het ongeoorloofd verzuim en er wordt door de teamleider samen met ouders naar een oplossing gekeken. Een lid van het zorgteam meldt het verzuim (inclusief verzuimoverzicht) bij de leerplichtambtenaar. Hierbij wordt relevante informatie verstrekt en eventueel in een gesprek toegelicht wat reeds voor actie is ondernomen om het verzuim te stoppen.

In het leerlingdossier wordt hiervan een notitie gemaakt. Bij het MT en de Commissie van Begeleiding wordt melding gedaan en desgewenst om advies gevraagd. Wanneer er sprake is van gevaar van invloed van verzuim op de uitstroombestemming, bespreekt de teamleider de casus in de Commissie van Begeleiding. Hier vindt de afstemming plaats wie van de medewerkers actie onderneemt. Hierbij moet leerplicht betrokken worden. Tevens wordt gekeken of in het kader van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling, melding bij 'Veilig Thuis' aan de orde is. Deze melding wordt gedaan door de aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Acties naar externen worden altijd (indien mogelijk) in overleg met ouders gedaan/ medegedeeld aan ouders.

3.4 LUXE VERZUIM

Luxe verzuim is niet gewenst en maakt onderdeel uit van ongeoorloofd verzuim. Dit wordt te allen tijde gemeld bij de leerplichtambtenaar. Luxe verzuim is verzuim waarbij met vakantie gegaan wordt buiten de vastgestelde vakanties, zonder toestemming van de schooldirecteur of de leerplichtambtenaar. Hierbij gaat het eigen belang van de ouder/verzorger en/of leerling voor op dat van schoolbezoek. Het kan gaan om een ziekmelding aansluitend voor of na een schoolvakantie, waarbij de school het vermoeden heeft dat het een onterechte ziekmelding is en dat het om vakantie gaat. De procedure vermeld onder 3.2 is hier van toepassing.

3.5 ABSOLUUT VERZUIM

Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht, niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht. Potentieel absoluut verzuim kan worden afgeleid uit een vergelijking van de Basisregistratie personen (BRP) met de basisregistratie onderwijs (BRON): hieruit komt naar voren welke leer- en kwalificatieplichtige jongeren niet op school zijn.

4. OVERIGE VORMEN VAN THUISZITTEN

4.1 LEERLINGEN MET EEN PROGRAMMA OP MAAT

Bij overschrijding van het aantal uren onderwijs, verwijzen wij naar 'de criteria voor afwijking minimum aantal uren onderwijs (artikel 12 WEC), Staatscourant 19 juli 2013. School maakt een OPP waarin duidelijk naar voren komt, dat het voor deze leerling niet haalbaar is de gehele dag onderwijs te volgen. Het OPP zal aangevuld worden met documenten van jeugdarts, orthopedagoog of andere deskundigen. Het OPP wordt geëvalueerd in het Commissie van Begeleiding en besproken met ouders.

Vanaf 1 augustus 2018 is middels de VARIA-wet geregeld dat leerlingen in het primair- en voortgezet onderwijs meer maatwerk geboden kan worden. Het uitgangspunt is om leerlingen toe te laten groeien naar het volgen van volledig onderwijstijd. De scholen blijven zelf verantwoordelijk voor het onderwijs en het ontwikkelprogramma en bieden dit in overleg met ouders/verzorgers aan. Leerlingen die dat (tijdelijk) niet kunnen vanwege een lichamelijke en/of psychische beperking, hebben op basis van de Leerplichtwet 1969 momenteel recht op een vrijstelling. Hiervoor doen ouders een aanvraag bij de gemeente op basis van een verklaring van een arts, waarna de gemeente deze aanvraag beoordeelt. Dit terwijl deze leerlingen wel baat kunnen hebben bij onderwijs.

De inzet van de VARIA-wet is om deze leerlingen tijdelijk deeltijdonderwijs te laten volgen. Voor leerlingen die helemaal niet naar school kunnen, blijft echter de mogelijkheid bestaan om op basis van een verklaring van een arts volledig vrijgesteld te worden. Voor zieke leerlingen met bijvoorbeeld de griep blijft artikel 11, lid d van de Leerplichtwet van toepassing: dit blijft een vorm van geoorloofd verzuim. Om een leerling een aangepast onderwijsprogramma aan te kunnen bieden is instemming nodig van de Inspectie van het Onderwijs. Hierbij moet het bevoegd gezag de beslissing om de leerling minder onderwijs op school te laten volgen goed onderbouwen (beleidsregel inspectie 'Instemmen met afwijking van het verplichte minimumaantal uren onderwijstijd', juli 2018). Dit doet het bevoegd gezag aan de hand van een ontwikkelingsperspectief (OPP).

Daarnaast verklaart het bevoegd gezag dat de wettelijk vertegenwoordigers van de leerling op de hoogte zijn en het handelingsdeel van het OPP hebben ondertekend. In het OPP wordt onder andere vastgelegd welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden en hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren onderwijs op school. Samen met het SWV en het schoolbestuur vindt onderlinge uitwisseling van gegevens van de thuiszitters plaats, teneinde gezamenlijk voortijdig schoolverlaten en thuiszitten tegen te gaan.

4.2 LEERLINGEN DIE GESCHORST OF VERWIJDERD WORDEN/ZIJN

In geval van schorsing dan wel verwijdering van leerlingen, wordt het beleid van Stichting Speciaal Onderwijs & Expertisecentra (SSOE) gevolgd. Voor de inhoud wordt verwezen naar het betreffende beleidsstuk.

STAPPENPLAN SCHOOLVERZUIM (LEIDRAAD VOOR INTERN GEBRUIK)

Van toepassing voor:

* Geoorloofd ziekteverzuim → opvallend / zorgwekkend ziekteverzuim

* Ongeoorloofd verzuim / te laat

1.	Leerkracht registreert ziekmelding / ongeoorloofd verzuim in het leerlingdossier (= absentiemelding).
2.	Het secretariaat van de school draait maandelijks een overzicht uit voor de teamleider.
3.	Leerkracht signaleert en meldt bij teamleider bij opvallend/zorgwekkend (ziekte)verzuim.
4.	Notitie opnemen in het leerlingdossier onder kopje "Verzuim".
5.	Leerkracht neemt contact op met ouders. - Verzuim tot 16 uur in 4 weken wordt binnen school opgepakt (bv tijd inhalen, thuis extra werk maken) - Bij niet gewenst resultaat contact leerkracht en ouders bespreking in zorgteam.
6.	Zorgteam neemt, in overleg met ouders, eventueel benodigde actie naar externen (leerplicht, jeugdarts, zorgpartners e.d.).
7.	Verplichte melding bij leerplichtambtenaar: Ongeoorloofd verzuim vanaf 16 uur, luxe verzuim, langdurig relatief verzuim en absoluut verzuim. Melding hiervan bij ouders bij voorkeur in een persoonlijk gesprek, waarvan een verslag wordt gemaakt. Indien niet mogelijk, wordt dit telefonisch of per brief aan ouders medegedeeld.
8.	Aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld en Kindermishandeling doet eventueel melding bij 'Veilig thuis' op basis van Meldcode.
9.	Secretariaat/ teamleider beoordeelt maandelijks of verzuimmeldingen bij Verzuimregister van DUO vereist zijn. beoordeelt maandelijks of verzuimmeldingen bij Verzuimregister van DUO vereist zijn.
10.	Opvallend verzuim leerlingen vast maandelijks agendapunt bij zorgteam, MT en CvB.
11.	Melding of verzoek om advies in MT en CvB door teamleider danwel ander lid zorgteam.
12.	Uitwisselen gegevens verzuim met SWV en indien gewenst, met bestuurder SSOE.

Absentiemeldingen: leerkrachten

Verzuimmeldingen:

1. Secretariaat/ medewerker school → Leerling Administratie Systeem → verzuimregister → DUO → gemeente
2. Medewerker zorgteam / teamleider → leerplichtambtenaar
3. Medewerker zorgteam / teamleider → SWV